

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Mgr. Bc. David Vandrovec**, se sídlem Kodaňská 1441/46, Praha 10, insolvenční správce dlužníka VÍTKOVICE POWER ENGINEERING, a. s., se sídlem Štramberská 2871/47, Ostrava, zast. Mgr. Karlem Somolem, advokátem se sídlem Karlovo nám. 671/24, Praha 1, proti žalovanému: **Specializovaný finanční úřad**, se sídlem nábřeží Kapitána Jaroše 1000/7, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2019, čj. 11397/19/4300-12711-208880, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2019, 11 Af 14/2019-30,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2019, 11 Af 14/2019-30, **s e r u š í** a věc **s e v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Vyrozuměním ze dne 23. 11. 2018 žalovaný informoval postupem podle § 154 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, dlužníka VÍTKOVICE POWER ENGINEERING, a. s., o převedení přeplatku na daní z přidané hodnoty (dále též „DPH“) ve výši 109 571 Kč vykázaného ke dni 19. 11. 2018 na úhradu nedoplatku daně v podobě odvodu za porušení rozpočtové kázně vykázaného k těmtož dni ve výši 1 874 105 Kč. Žalobce jako insolvenční správce dlužníka podal proti převedení přeplatku námitku, kterou žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 27. 2. 2019.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou městský soud odmítl usnesením označeným v záhlaví tohoto rozsudku. Městský soud poukázal na judikaturu NSS, podle níž je vyrozumění o převedení přeplatku pouhým sdělením o postupu správce daně daňovému subjektu, na které se vztahuje výluka ze soudního přezkumu uvedená v § 70 písm. a) s. ř. s., neboť se nejedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 téhož zákona. Tuto výlučku je podle městského soudu nutné vztáhnout i na rozhodnutí o námitce proti vyrozumění podle § 159 daňového řádu. Skutečnost, že správce daně vyřídí námitku dokumentem formálně označeným jako rozhodnutí, nic nemění na jeho materiální povaze. Městský soud proto uzavřel, že ani rozhodnutí správce daně o námitce proti vyrozumění o převedení přeplatku není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Soudní ochrany proti převedení daně se daňový subjekt může domoci pouze žalobou proti rozhodnutí o žádosti o vrácení vratitelného přeplatku podle § 155 odst. 2 daňového řádu.

[3] Proti usnesení městského soudu brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností. Zdůraznil, že na rozdíl od judikatury NSS citované městským soudem se jeho řízení týkalo žaloby směřující nikoli přímo proti samotnému vyrozumění o převodu, ale proti rozhodnutí žalovaného o námitce proti tomuto vyrozumění. K žalobě proti rozhodnutí o námitkách se vyjadřuje pouze rozsudek čj. 4 Afs 119/2017-106; v něm NSS naznačil, že soudní ochrana by měla být umožněna i proti rozhodnutí o námitce podle § 159 daňového řádu. Stěžovatel vysvětlil, že v jeho případě se jedná o rozhodnutí zasahující do jeho práv způsobem požadovaným v definici rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. a že se zároveň jedná o rozhodnutí věcně chybné, jelikož nebylo možné přeplatek na DPH převést na úhradu údajného nedoplatku z důvodu zákazu úhrady nedoplatku v době probíhajícího insolvenčního řízení. Dále namítl, že by se fakticky nemohl domoci nápravy postupem navrhaným městským soudem, tedy případnou žalobou proti již vydanému nevyhovění žádosti o vrácení vratitelného přeplatku na DPH. Dokud nebude zrušeno rozhodnutí o námitce proti převedení daňového přeplatku, není na osobním daňovém účtu daňového subjektu skutečně žádný vratitelný přeplatek. Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedl, že městský soud rozhodl správně, odkázal na své vyjádření k žalobě a navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[5] Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Domníval se totiž, že jeho žaloba měla být věcně projednána, neboť rozhodnutí o námitce proti vyrozumění o převodu podléhá soudnímu přezkumu a netýká se jej výluka obsažená v § 70 písm. a) s. ř. s., podle něhož jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správních orgánů, které nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s.

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Městský soud vycházel z judikatury NSS, podle níž dopadá popsaná výluka na samotné vyrozumění daňového subjektu o převedení přeplatku na dani na daňový nedoplatek podle § 154 odst. 5 daňového řádu. Tato judikatura se však nevyjádřila přímo k tomu, zda se tato výluka vztahuje také na rozhodnutí o námitkách proti tomuto vyrozumění. Nepřímo se k této otázce (z rozhodnutí citovaných městským soudem) vyjádřil pouze rozsudek ze dne 31. 8. 2017, čj. 4 Afs 119/2017-106, č. 3644/2017 Sb. NSS, v němž NSS uvedl, že jsou dvě cesty, jak se domoci soudního přezkumu: buď cestou námitek, jejichž posouzení pak bude podléhat soudnímu přezkumu, nebo cestou žaloby proti rozhodnutí o nevrácení vratitelného přeplatku (bod 17). Městský soud ovšem v nyní přezkoumávaném usnesení upozornil pouze na druhou z nabízejících se cest, naopak první, která přímo dopadá i na nyní projednávaný případ, ve své citaci vůbec neuvedl.

[8] Přitom názor vyslovený v rozsudku čj. 4 Afs 119/2017-106 NSS nedávno potvrdil v rozsudku ze dne 26. 7. 2019, čj. 1 Afs 84/2019-38, jehož právní věta již jednoznačně konstatuje, že „[r]ozhodnutí o námitkách ve věci vyrozumění o převedení přeplatku (§ 159 ve spojení s § 154 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád) je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.“. Stejně jako v nyní projednávané věci NSS posuzoval situaci, v níž žalobce podal proti vyrozumění o převedení přeplatku námitku podle § 159 daňového řádu a žalobou brojil nikoli přímo proti vyrozumění, ale právě proti navazujícímu rozhodnutí o námitce. NSS shledal, že rozhodnutí o námitce podléhá soudnímu přezkumu a že krajský soud nepostupoval správně, pokud žalobu jako nepřijatelnou odmítl.

pokračování

[9] Výše vyslovený závěr je plně aplikovatelný i na nyní posuzovanou věc. Městský soud tedy pochybil, pokud žalobu proti rozhodnutí o námitce proti převedení přeplatku odmítl, neboť na toto rozhodnutí nedopadá výluka podle § 70 písm. a) s. ř. s.

[10] Z uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je městský soud v souladu se závazným právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) povinen rozhodnout o žalobě věcně.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 29. září 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu